

**UNIKLINIK
KÖLN**

Institut für
Geschichte und Ethik
der Medizin

Uniklinik Köln | Institut für Geschichte und Ethik der Medizin
Kommissarischer Leiter: Prof. Dr. med. Axel Karenberg
Joseph-Stelzmann-Str. 20, Gebäude 42 | 50931 Köln

Prof. Dr. med. Axel Karenberg

Telefon: +49 221 478-32274 / 526

Telefax: +49 221 478-6794

E-Mail: ajg02@uni-koeln.de

25. April, 2019

На вниманието на: проф. д-р Александър Л. Гънгов
Професор по логика и континентална философия
Ръководител катедра „Логика, етика и естетика“
СУ „Св. Климент Охридски“
София/България

Относно: Становище за докторската дисертация на Дмитрий Балаликин, озаглавена “Аподиктичният метод в медицината: неговото приложение в работите на Гален ”; представена в изпълнение на изискванията на докторската програма по философия.

Настоящото становище е предназначено за Александър Гънгов, професор по логика и континентална философия в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Свързано е с дисертацията на Дмитри Балаликин, представена за получаване на докторска степен.

През последните 10 години Дмитри Балаликин спечели международно признание за издаването на ново двуезично гръцко-руско издание на съчиненията на Гален. Освен това е допринесъл с множество отлични статии по различни теми от античната медицина. Темата, която е избрал за дисертационната си работа, е едновременно трудна и актуална: той се занимава с въпроса как лекарят Гален (около 129г. - 210 г.) е успял да приложи и използва един определен философски метод - „аподиктичен метод“ - за изграждане на всеобхватна система на медицинската теория и

практика. Във въвеждащата част на своята работа г-н Балаликин ни запознава с някои философски и медицински аспекти на лекаря от Пергам, пренебрегвани до този момент в научните изследвания. Освен това той анализира историческите и философски контексти, в които доктрината на Гален разкрива своето превъзходство. Без съмнение работата на г-н Балаликин добавя най-ценни аргументи и перспективи към световната научна литература.

Въвеждащият преглед на текущото състояние на изследванията (стр. 5 - 23) разкрива широкия хоризонт и аналитичната дарба на автора. Той е експерт и отличен оценител на международната литература по въпроса, публикувана на английски, руски и отчасти на немски езици. Въз основа на този анализ той идентифицира въпросите, свързани с неговото проучване, като ги подрежда в три основни цели на изследването (стр. 23). Тези основни области на интерес отново се обобщават в заключението в края на дисертацията (стр. 188 - 206). Последващата организация на основната част в три глави - всяка от които представя три до пет подглави - е последователна. Дисертацията включва две приложения и обширна библиография. Приложение А обобщава произведенията на Гален, подразделени според: а) „заглавия“ на трудовете на латински и гръцки, б) издания, които са послужили като основа за превод на руски език, в) заглавия от руското издание. Донякъде е необичайно, но е добре, че традиционният “Index locorum” (Приложение В) представя цитати в превод на английски и руски вместо оригиналния текст на гръцки.

Но най-голямо впечатление прави нивото на аргументация и разбираемостта на резултатите във всяка от главите. Впечатляващ елемент от целия текст е как г-н Балаликин успява да съчетава медицински и научно ориентирани перспективи с една много прецизна контекстуализация. Именно този подход му позволява да достигне до нови изводи.

Ще конкретизирам първото твърдение само чрез три примера:

1. Описанието на г-н Балаликин и анализът на концепцията на Гален за "homoiomereia" (стр. 55-66) - особено ако я разглеждаме като предшественик на по-късното му теоретизиране - е една нова, както отлична, така и оригинална идея.
2. Представянето на аподиктичния метод (специално на стр. 145 - 159, за разликите с диалектичния метод), основано на новаторската работа на Джефри Лойд, е много разбираемо и е съпроводено с превъзходни философски и исторически бележки.
3. Особено убедителни са критичните сравнения и опити за логично дефиниране на противоположни на съвременните концепции идеи (напр. протоексперименти срещу експерименти, започнали през 17-и век; теориите на Гален за ролята на функциите на организма при здраве и болест срещу физиологията на Клод Бернар и патофизиологията на П. И. Павлов през 19-и век). По този начин г-н Балаликин умело избягва клопките на презентизма.

Като цяло, г-н Балаликин представя научно-исторически труд, отговарящ на международните стандарти. В него той изтъква значението на Гален като философ и представя убедителни тези, които свидетелстват за възход на „галенизма“ като доминиращо медицинско учение от късната античност до края на 18-и век. Известна критика относно аргументацията на г-н Балаликин се отнася до второстепенни въпроси. Повечето историци на медицината биха използвали термина "качества" (qualities) вместо израза "субстанции" , постоянно използван от г-н Балаликин. - Изписването на някои гръцки термини е погрешно; това може да бъде приписано на използваната компютърна програма и / или на процеса на отпечатване. - Списъкът

литература по дадения въпрос е изчерпателен. За рецензента обаче остава неясно , защо не са упоменати публикациите на Susan P. Mattern, описващи живота на Гален, както и неговата работа (“Гален и реториката на изцелението” [“Galen and the Rhetoric of Healing’] 2008, “Принцът на медицината”[“The Prince of Medicine”], 2013 г).

Като обобщение, трябва да се подчертае, че тази докторска дисертация блестящо отразява тенденцията на новата историография на науката към разбиране на философската и медицинската теория и практика на фона на всестранното културно (т. е. историческо, философско и др.) развитие. Авторът умело прилага тази гледна точка към изключително сериозния проблем на лечителските изкуства от античността. При рецензирането на тази дисертация постоянно на ум ми идваше широко известната фраза “Ubi desinit philosophus, ibi incipit medicus”

На това основание силно препоръчвам на Софийския университет „Св. Климент Охридски” да приеме дисертацията, представена от г-н Балаликин.

За допълнителни въпроси, моля не се колебайте да се свържете с мен отново.

Професор д-р мед. Аксел Каренберг

Ръководител на Института по история на медицината и медицинска етика

Кьолнски университет